

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Національної безпеки та правової роботи**

**С И Л Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта (студента)

Рік набору – 2021

Силлабус навчальної дисципліни «Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 15 с.

Розробники:

Фівкін Петро Миколайович – начальник кафедри права Національної безпеки та правової роботи;

Шкуропацький Олександр Іванович – доцент кафедри права Національної безпеки та правової роботи, кандидат юридичних наук;

Пащенко Євген Миколайович – викладач кафедри права Національної безпеки та правової роботи

Затверджено на засіданні кафедри права Національної безпеки та правової роботи

(протокол № 14 від 22 червня 2021р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри права Національної безпеки та правової роботи

(протокол № 13 від 23 червня 2022 р.)

Начальник кафедри - Фівкін Петро Миколайович

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	«Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України»
Статус навчальної дисципліни	За вибором курсанта (студента)
Викладач	Фівкін Петро Миколайович, начальник кафедри права Національної безпеки та правової роботи
Контактний телефон	+380667594311
E-mail	fpr1978@ukr.net
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	

Назва навчальної дисципліни	«Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України»
Статус навчальної дисципліни	За вибором курсанта (студента)
Викладач	Шкуропацький Олександр Іванович, доцент кафедри права Національної безпеки та правової роботи
Контактний телефон	+057 04 90 61
E-mail	o.i.shkuropatskyi@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	

Назва навчальної дисципліни	«Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України»
Статус навчальної дисципліни	За вибором курсанта (студента)
Викладач	Пащенко Євген Миколайович, викладач кафедри права Національної безпеки та правової роботи
Контактний телефон	+380667594311
E-mail	enp_urist@ukr.net
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	

Анотація навчальної дисципліни

Курс навчальної дисципліни «Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України» розрахований на вивчення методів дослідження теорії та практики сучасного права та організації наукових досліджень з військово-правової проблематики. Він містить у собі сукупність знань про основні принципи, інститути та категорії науки права. В межах цієї

дисципліни розглядається організація наукових досліджень у сфері військового права України.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – вивчення усіх правових аспектів забезпечення діяльності в Збройних Силах України відповідно до законів України, військових статутів, положень та інших нормативно-правових актів України. Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку офіцера, який орієнтується у військовому законодавстві, володітиме необхідними знаннями, вміннями та навичками на зміцнення правових, демократичних засад, забезпечення верховенства права, на неухильне додержання законності в діяльності Збройних Сил України, здатний правильно застосовувати набуті знання в своїй практичній роботі щодо забезпечення законності в діяльності органу військового управління, з'єднання, військової частини, військового навчального закладу, установи та організації Збройних Сил України.

Завдання:

– знати предмет та систему навчальної дисципліни, правові основи діяльності Збройних Сил України; засоби забезпечення законності в Збройних Силах України; законодавче забезпечення юридичної відповідальності військовослужбовців; забезпечення прав і свобод людини в умовах військової служби; правове забезпечення міжнародної діяльності Збройних Сил України; правові основи забезпечення господарської діяльності в Збройних Силах України.

– вміти використовувати отримані знання у практичній діяльності; вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, якими регламентуються діяльність в Збройних Силах України; аналізувати і коментувати відповідні нормативні положення; прогнозувати напрями здійснення реформ у зазначеній сфері; користуватися сучасною науковою і спеціальною літературою, електронними юридичними базами даних, іншими інформаційними джерелами.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: Конституційне право України, Адміністративне право, Кримінальне право (Загальна частина), Кримінальне право (Особлива частина), Господарське право, Управління повсякденною діяльністю підрозділів (у тому числі охорона державної таємниці), Військова адміністрація, Правова робота у Збройних Силах України, Цивільно-правові зобов'язання за участю структурних підрозділів Міністерства оборони України, Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (у тому числі стройова підготовка), Військове документування та діловодство.

Кореквізити: Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці, Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці, Порівняльне правознавство, Державна влада та місцеве самоврядування: теорія і практика, Професійна відповідальність правника, Військове право, Правові засади протидії тероризму, Запобігання злочинам у військовій сфері.

Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД1.1. Демонструвати знання Конституційних положень діяльності Збройних Сил України.

РН НД1.2 Демонструвати знання законодавства та інших нормативно-правових актів і документів які регулюють порядок діяльності Збройних Сил України.

РН НД1.3 Демонструвати знання завдань правового забезпечення діяльності в Збройних Силах України

- РН НД1.4 Уміння застосовувати інформаційні технології та бази даних у процесі збору та обробки інформації щодо правового забезпечення діяльності в Збройних Силах України.
- РН НД1.5 Аналізувати та тлумачити нормативно-правові акти, які регулюють правове забезпечення діяльності в Збройних Силах України.
- РН НД1.6 Демонструвати знання правових основ діяльності Збройних Сил України.
- РН НД1.7 Демонструвати знання конституційних засад діяльності Збройних Сил України.
- РН НД1.8 Демонструвати знання джерел правового забезпечення діяльності Збройних Сил України.
- РН НД1.9 Володіти навичками ведення інформаційно-довідникової роботи в органах військового управління, з'єднаннях, військових частинах, військових навчальних закладах, установах та організаціях Збройних Сил України.
- РН НД1.10 Демонструвати знання засобів забезпечення законності в Збройних Силах України.
- РН НД1.11 Застосовувати знання щодо оскарження незаконних дій посадових осіб і розгляду скарг у військових частинах та інших військових організаціях.
- РН НД1.12 Демонструвати знання законодавчого забезпечення юридичної відповідальності військовослужбовців Збройних Сил України.
- РН НД1.13 Демонструвати знання видів юридичної відповідальності військовослужбовців Збройних Сил України.
- РН НД1.14 Демонструвати знання щодо основ правового забезпечення міжнародної діяльності Збройних Сил України.
- РН НД1.15 Демонструвати знання порядку міжнародно-правового військового співробітництва.
- РН НД1.16 Демонструвати знання принципів міжнародного військового співробітництва.

РН НД2.1 Демонструвати знання правових основ забезпечення Збройних Сил України матеріальними засобами та ведення військового господарства.

РН НД2.2 Демонструвати знання загальної організації постачання Збройних Сил України матеріальними засобами.

РН НД2.3 Демонструвати знання порядку здійснення контролю за господарською діяльністю у військових частинах Збройних Сил України.

РН НД2.4 Демонструвати знання поняття та правового регулювання господарської діяльності у Збройних Силах України.

РН НД2.5 Демонструвати знання з порядку регулювання господарської діяльності у Збройних Силах України.

РН НД2.6 Демонструвати знання правового статусу військовослужбовців Збройних Сил України.

РН НД2.7 Демонструвати знання основ забезпечення прав і свобод людини в умовах військової служби.

Види навчальних занять та самостійна робота

для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ з/п	Аудиторні заняття(контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1.	Конституційні засади діяльності Збройних Сил України.	Конституційні засади діяльності Збройних Сил України.	2
2.	Засоби забезпечення законності в Збройних Силах України.	Засоби забезпечення законності в Збройних Силах України.	4
3.		Внутрішній контроль	4
4.	Правовий статус військовослужбовців Збройних Сил України.	Правовий статус військовослужбовців Збройних Сил України.	4
5.	Правове забезпечення міжнародної діяльності Збройних Сил України.	Правове забезпечення міжнародної діяльності Збройних Сил України.	2
6.		Правові основи забезпечення Збройних Сил України матеріальними засобами та	2

		ведення військового господарства.	
7.		Правове регулювання господарської діяльності в Збройних Силах України.	4
8	Правове забезпечення військ (сил) в операціях.	Правове забезпечення військ (сил) в операціях.	4
9.	Правові основи забезпечення участі Збройних Сил України при виконанні завдань в зоні АТО та ООС.	Правові основи забезпечення участі Збройних Сил України при виконанні завдань в зоні АТО та ООС.	4

Самостійна робота курсантів (студентів)

Самостійна робота курсантів (студентів) здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами з питань прийняття й виконання адміністративних актів;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквіумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України» для курсантів (студентів) другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради (далі - ВВР) України. -1996. - № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25 бер. 1992 р. № 2233-XII [Текст] // Відом. Верхов. Ради України.- 1992. - № 27. – Ст. 386 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Про державну службу : Закон України від 12 груд. 2006 р. №432-V [Текст] // Відом. Верхов. Ради України.-2007. - № 9. – Ст. 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 груд. 1991 р. № 1934- XII [Текст] // Відом. Верхов. Ради України.- 1992. - № 9. – Ст.108. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Про оборону України : Закон України від 6 груд. 1991 р. № 1932- XII [Текст] // Відом. Верхов. Ради України.- 1992. - № 9. – Ст.106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20 бер. 2003 р. № 638- IV [Текст] // Відом. Верхов. Ради України.- 2003. - № 25. – Ст.180. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Про альтернативну (невійськову) службу : Закон України від 12 груд. 1991 р. № 1975-XII [Текст] // Відом. Верхов. Ради України.- 1992. - № 15. – Ст. 188. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
8. Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України : Указ Президента України від 10 грудня 2008 року № 1153/2008 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
9. Положення про проходження громадянами України служби у військовому резерві Збройних Сил України : Указ Президента України від 29 жовтня 2012 року № 618/2012 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
10. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію : Закон України від 21 жов. 1993 р. №3543-XII [Текст] // Відом. Верхов. Ради України.-1993. - № 44. – Ст. 416. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

11. Дисциплінарний Статут Збройних Сил України : затв. Законом України від 24 березня 1999 р. № 551-XIV [Текст] // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – № 22–23. – Ст. 197. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

12. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 р. [Текст] // Відом. Верхов. Ради України . – 2001. – № 25–26. – Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

Література:

Основна література:

1. Військове право України: підручник / кол. авторів; за заг. ред. А. М. Колодія, О. В. Кривенка, В. Й. Пашинського. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. 392 с.

2. Правові основи воєнної безпеки України: монографія / Є.Л.Стрельцов, С.Т.Полторац, Ю.В.Аллеров, О.В.Кривенко, П.П.Богущий: Відп.ред.Є.Л.Стрельцов. Львів: НАСВ, 2016, 188 с. С.89.

3. Військове право : підручник / за ред. І.М. Коропатніка, І.М. Шопіної. К,:Алерта, 2019, 648 с.

4. Карпенко М. І. Кримінальна відповідальність за порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (кримінально-правове та кримінологічне дослідження) – М. І. Карпенко [Текст] / за заг. ред. В. К. Матвійчика : монографія. – К. : КНТ, 2006. – 232 с.

5. Карпенко М. І. Правове забезпечення діяльності військ (сил): сьогодення та шляхи удосконалення [Текст] / М. І. Карпенко // Право військової сфери. – 2007. – № 1. – С. 16–18.

6. Корж І. Ф. Завдання і функції військової служби в Україні [Текст] / І.Ф. Корж // Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 17. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. – С. 170–177.

7. Корж І. Ф. Принципи військової служби в Україні [Текст] / І. Ф. Корж // Часопис Київського університету права. – 2003. – № 2. – С. 7–13.

Додаткова література:

1. Військова адміністрація : навч. Посіб. / М. М. Тищенко, В. В. Богуцький, Є. І. Григоренко ; за заг. ред. проф. М. М. Тищенка. – Х.: Право, 2013. – 304 с.

2. Карпенко М. І. Кримінальна відповідальність за порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (кримінально-правове та кримінологічне дослідження) – М. І. Карпенко [Текст] / за заг. ред. В. К. Матвійчика : монографія. – Київ : КНТ, 2006. – 232 с.

3. Богуцький П.П. Військове право України: джерела, структура та розвиток: моногр. П.П. Богуцький. Одеса: Фенікс, 2008. 188 с.

4. Конституційні засади проходження військової служби громадянами України: проблеми теорії та практики : монографія / Є. І. Григоренко. – Х. : Право, 2010. – 280 с.

5. Бочуцький П.П. Військове право України: джерела, структура та розвиток: монографія. Одеса: Фенікс, 2008. 188 с.

6. Військова адміністрація : навч. Посіб. / М. М. Тищенко, В. В. Богуцький, Є. І. Григоренко ; за заг. ред. проф. М. М. Тищенка. – Харків: Право, 2013. – 304 с.

Інтернет-ресурси:

Сайт Ради Європи - <http://www.soe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний	веб-портал	Верховного	Суду	-
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/				
Офіційний	веб-портал	Конституційного	Суду	України
https://ccu.gov.ua/				
Офіційний	веб-портал	Міністерства	юстиції	України
https://minjust.gov.ua/				

СЕНМК

1. Електронний курс на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів «НЕІК» «Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України»: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**

2. Електронний курс на порталі «Автоматизована система управління навчальним закладом»: тематика самостійних робіт, методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, силабус з навчальної дисципліни «Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України» <https://acsnew.nlu.edu.ua>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні/семінарські заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні/Семінарські заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» ([https://nlu.edu.ua/files/norm doc/kodeks academichnoyi etyky.pdf](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf)).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Правове забезпечення діяльності Збройних Сил України» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта (студента) у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття курсант (студент) може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи курсантів (студентів) є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 - 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 - 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 - 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 - 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 - 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 - 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1 - 34